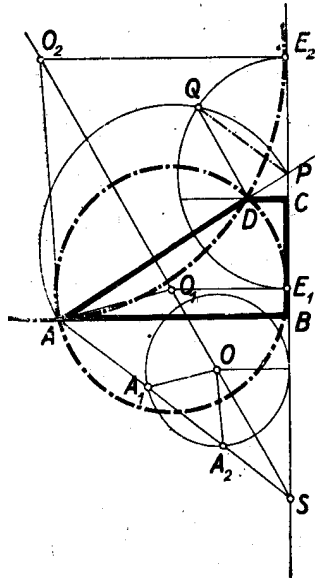

A feladat általánosabban fogalmazva: szerkesztendő két adott ponton áthaladó és egy adott egyenest érintő kör. (Az Apollonius-féle 10 érintési feladat egyike. L. IV. kötet 2. szám 49. old. – kidolgozva a gimn. II. o. tankönyvében a hatványvonalról szóló részben).

I. megoldás (mértni középarányossal): Ismeretes, hogy valamely körhöz külső pontból húzott szelő metszeteinek szorzata egyenlő a pontból húzott érintőszakasz négyzetével. Tehát ha P az AD és BC egyenesek metszéspontja és E a keresett kör érintési pontja a BC egyenesen, akkor $PE^2 = PA \cdot PD$. A PE távolság mint mértani középarányos többféleképpen szerkeszthető. (Derékszögű háromszöggel, vagy mint P hatványa.)

Az ábrában az AQP Thales-körhöz a PQA derékszögű háromszög PQ befogója mértani középarányos PA és PD között. A P -ből húzott PQ sugarú körív metszi ki a BC egyenesből az E_1 és E_2 érintési pontokat. E pontokban BC -re merőlegest emelve, e merőlegesek és az AD távolságot merőlegesen felező egyenes metszéspontjai (O_1 és O_2) a keresett körök középpontjai.

Rozsondai Béla (Sopron, Széchenyi g. III. o. t.)

II. megoldás (hasonlósággal): A keresett kör középpontja rajta van az AD távolságot merőleges felező egyenesen, a keresett kör továbbá érinti a BC egyenest. E két feltételnek végtelen sok kör tesz eleget, melyeknek közös külső hasonlósági pontja az előbbi két egyenes metszéspontja S . E körsereg egy tetszőleges (O középpontú) körének megszerkesztjük az SA egyenessel való metszéspontjait: A_1 és A_2 -t. Az A ponton át az A_1O és A_2O egyenesekkel húzott párhuzamosok metszik ki az SO centrálisból az O_1 és O_2 középpontokat (hasonlósági transzformáció).

Szabó József (Szolnok, Beloiannis g. III. o. t.)

Legtöbbször az A (ill. D) gyújtópont és BC vezéregyenes által meghatározott parabolának és az AD felezőmerőlegesének metszéspontjaival próbálkoztak. Ez a megoldás természetesen elvileg jó, azonban senki sem „szerkesztette meg” a parabolának és az egyenesnek a metszéspontjait, hanem csak „megrajzolták”. Ez természetesen nem fogadható el. (A parabolának ugyanis csak véges számú pontját tudjuk megszerkeszteni.)